

Skarpängsföreningen
c/o Inger Bjurström
Enbacken 41
187 44 Täby

Täby kommun
Stadsbyggnadsnämnden
183 30 Täby

2021-03-07

Yttrande över Översiktsplan Täby 2050 – samrådsförslag daterat 2021-01-25, Dnr KS 2018/196-20

Att bo i Skarpäng idag betyder att det dagliga resandet måste planeras med stora marginaler för att komma i tid; att det finns en oro för att ambulans inte ska komma fram om man får en hjärtinfarkt i rusningstid och en buss har fastnat på en stopphållplats; att man faktiskt funderar på att flytta härifrån för att livspusslet inte går ihop med alla köer. Trots detta är Skarpäng en fantastisk villalidyll att bo i.

Skarpängsföreningen, vars syfte är att verka för bättre boendevillkor för medlemmarna, för närvarande 562 st, och bidra till ett trivsammare område, vill lyfta fram två punkter som oroar föreningen mycket vid läsning av den nya översiktsplanen. 1. Trafiken, som kommer öka med all nybebyggelse, dels a) tillgängligheten till E18 och dels b) lokalt, d.v.s. Täbyvägen och in och ut ur Skarpäng. 2. Den planerade bostadsutvecklingen i hela kommunen med förtätning som ledord men främst Skarpängs centrum med framtida tätortskaraktär vilket förstör den villalidyll Skarpäng är.

1. Trafiken

a) På flera ställen i den aktuella översiktsplanen¹ understryks att trafik och infrastruktur ska fungera för alla individer när Täby växer och att förstärkt framkomlighet på Norrortsleden, Arningevägen och E18 är prioriterad. Frågan är hur trafiken från norra och västra Täby, oavsett buss eller bil, ska ha en rimlig möjlighet att komma ut till E18? Både Enhagsvägen och Enebybergsvägen är redan idag smala genomfartleder med olika former av platsbyggda hinder. Skarpängsföreningen har i två tidigare yttranden föreslagit att Enhagsvägen byggs om till en bredare genomfartsled. Detta tycks ej ha inte hörtsammats då Enhagsvägen fortfarande planeras ingå i Täby stadskärna enligt översiktsplanen och ingår i ett område märkt "tätortssamband".

"Inom tätortssamband i den regionala stadskärnan kan vägar omvandlas till stadsgator". En bild av en sådan gata finns i fördjupningen av Täby stadskärna 2050², se bild 1. Att omvandla Enhagsvägen från en genomfartsled till en stadsgata skulle ytterligare kraftigt försämra möjligheten för trafiken från norra och västra Täby att nå ut till E18, en Europaväg.

Föreningen vill åter igen lyfta fram att Enhagsvägen bör byggas om till en bredare genomfartsled och inte vara en del av Täby stadskärna och absolut inte byggas om till en stadsgata enligt bild 1.



Bild 1. Förslag på hur gatorna ska utformas i Täby stadskärna.

¹ Översiktsplan Täby 2050 (210125)

² Täby stadskärna 2050, fördjupning av översiktsplan (dec 2018)

b) Redan idag är det problem att ta sig ut ur Skarpäng på morgonen p.g.a. trafiken inom området och på Täbyvägen vilket uppmärksammats i tidigare samråd. Enligt planprogrammet för Skarpängs centrum³ har en trafikanalys gjorts som resulterat i ett samarbete mellan Täby och Danderyds kommun gällande trafiksituationen längs med Täbyvägen-Enebybergsvägen. I den konstateras att *"Inget arbete med detaljplaner för tillkommande bostäder kommer påbörjas innan erforderliga åtgärder för förbättrad framkomlighet klarlagts."*

Föreningen noterar att det står klarlagts och inte åtgärdats och hoppas att bara för att åtgärder har klarlagts och presenterats i ett åtgärdsprogram⁴ betyder inte det att arbetet med detaljplaner kan påbörjas. Åtgärdsprogrammet har redan till viss del frångåtts av båda kommunerna när det gäller indragna busshållplatser, som behålls, vilket kraftigt skulle försämrat möjligheten för kommunalt resande trafikanter men visar på att åtgärderna inte är huggna i sten och alltså inte behöver genomföras innan nya bostäder byggs längs stråket och ytterligare försämrar framkomligheten ut från Skarpäng.

De klarlagda åtgärderna ökar främst framkomligheten för mer yteffektiva färdmedel, d.v.s. resor med kollektivtrafik, gång och cykel och dessa åtgärder räcker kanske till för att lösa befintliga trafikproblem men vad händer när den planerade förtätningen längs Täbyvägen genomförs? Områden som Gripsvall, Viveln, Skarpängs centrum, Bromsen 11 med flera kommer bidra med 100-tals extra invånare längs Täbyvägen. Bara de planer som finns för Skarpängs centrum kommer bidra med ytterligare 400 hushåll, se bild 2 nedan, vars boende kommer behöva svänga ut på Rösjövägen från Ljungmyrsvägen och vidare ut på Täbyvägen. På flera ställen i översiktsplanen står det *"Studera Täbyvägen för förbättrade vistelsekvaliteter, ökad trygghet och säkerhet samt bättre framkomlighet och ökad kapacitet för vägtrafiken"* men inga konkreta förbättringar föreslås i dagsläget.

Föreningen anser att om en förtätning av befintlig bebyggelse ska göras bör också vägarna förbättras i enlighet med antalet nya invånare och förbättringarna bör genomföras innan den nya bebyggelsen står färdig.



Bild 2. Illustrationsplan Skarpängs centrum från Täby kommuns hemsida⁵. Med de planer som finns för Skarpängs centrum kommer ytterligare 400 hushåll behöva svänga ut på Rösjövägen från Ljungmyrsvägen och vidare ut på Täbyvägen.

³ Planprogram för Skarpängs centrum inom Skarpäng, Ella park och Ella gård – godkännande av planprogram (190528)

⁴ Åtgärdsprogram Täbyvägen – Enebybergsvägen (ej daterad och finns i fler versioner, men ca september 2020)

⁵ <https://www.taby.se/taby-utvecklas/ovriga-projekt/skarpangs-centrum/>

2. Bostadsutvecklingen

Varför har kommuninvånarna bosatt sig i Täby och inte i t.ex. Stockholm stad eller Solna? Högst troligt för att de vill bo luftigare eftersom priserna på hus och bostadsrätter är jämförbara mellan kommunerna. Den förtätning som föreslås på flera ställen inom kommunen samt den utbredda stadskärnan rimmar illa med det som uppskattas av kommunens invånare.

Föreningen anser att inom Täby stadskärna är förtätning rimligt men inte inom befintlig bebyggelse.

Vid en djupdykning i planerna för Skarpängs centrum, se bild 2, ses ett exempel på förtätningen. I planprogrammet för Skarpäng står det: *Inom programområdet möjliggörs för ca 400 nya lägenheter i flerbostadshus. Byggnader med våningshöjder mellan tre och sex våningar föreslås.* Det framtida Skarpängs centrum med tätortskaraktär som visas på bild 2 är inte ett centrum som är representativt för Skarpäng. Med höghus på sex våningar mot Täbyvägen och ända in på Rösjövägen ges ett trångt intryck som inte motsvarar den fina villaidyll som ligger innanför med befintliga byggnader med 1–2 våningar, undantagsvis 3-våningshus. I översikten står att *"Kulturmiljön ska ses som en resurs i samhällsutvecklingen. Planering och utveckling ska utgå från platsens förutsättningar och bygga vidare på kvaliteter och kunskap om tidigare markanvändning, identitet och historia"* och att *"Verka för att komplettering i bebyggelsen sker på villaområdets villkor med syfte att förstärka vistelsekvaliteterna"*.

Föreningens styrelse bestående av kvinnor och män i åldrarna 30–75 år anser enhälligt att Skarpängs centrum ska bestå av fastigheter med max tre våningar med en luftigare känsla än på bild 2.

Ytterligare en notering utifrån de höga priserna på bostadsrätter inom Viveln och hyror på galoppfältet: Det står att läsa i Planprogram för Skarpängs centrum: *"Den mark som idag ägs av kommunen, men som i kommande detaljplaner kommer att bli kvartersmark för bostäder, kommer att säljas till marknadspris."*

Föreningen vill trycka på att det är viktigt att kommunen ser till att det kommer finnas prisvärt boende för Täbys ungdomar så att de lägenheter som byggs inte bara ligger i det dyrare spannet.

Yttrandet har avgetts av Skarpängsföreningens styrelse. Föreningens två tidigare yttranden på Täby stadskärna bifogas som bilagor då vi anser att de fortfarande är aktuella.

Bilaga 1: Yttrande över Samrådsförslaget om Täby Stadskärna 2050 Fördjupning av översiktsplan, Dnr KS 2015/76-02

Bilaga 2: Yttrande över "Utställning – Fördjupning av översiktsplan för Täby Stadskärna 2050", Dnr KS 2015/76-02

Pia Sandhagen

Ordförande i Skarpängsföreningens styrelse, å styrelsens vägnar

Tel 073-0710787

pia@skarpangsforeningen.se